

Hilkka Kemppi
Suomen Keskusta RP.

KATSE IHMISEEN

Visioni Keskustan ja Suomen parhaaksi.

VÄESTÖ ON UUSI VALUUTTA

Kestävää politiikkaa tehdessä tulee tuijottaa lukuja, mutta ei suinkaan pelkkiä euroja. Jos väki ei riitä, niin elämisen edellytykset monella paikkakunnalla heikenevät ja palvelut näivettyvät. Väen väheneminen on kiihdyttänyt alueiden ja ihmisten välisen hyvinvointierojen kasvua. Hyvinvointierojen kasvu taas maksaa hyvinvointiyhteiskunnan.

Elämme merkittävää väestön murrosta, sillä seitsemän vuoden päästä Suomen väkiluku kääntyy laskuun. Syntyvien vauvojen määrä Suomessa on tippunut elämäni aikana kolmanneksella ja vuodessa syntyy enää 45 000 lasta. Toisin sanoen esimerkiksi Pellossa kutsuntoihin saapuvien nuorten miesten määrä on vähentynyt kolmessakymmenessä vuodessa 100 miehestä 20 mieheen. Ei kai ole ihme, että väestö ikääntyy kaikilla hyvinvointialueilla ja suomalaisten palvelutarpeet kasvavat. Koska trendi on globaali, on väestöstä muodostumassa uusi menestymisen ja talouskasvun edellytys, kuin eräänlainen valuutta.

Osaajapula on haitannut yritysten kasvua jo pitkään. Puolessa Suomen kunnista työllisyysasteen

tulisi nousta yli 90%, jotta kunnassa olisi 20 vuoden päästä yhtä paljon työllisiä kuin nyt. Työvoima-pula kurittaa erityisesti maa-seutua ja seutukaupunkeja, joissa Keskustan kannatus on suurinta. Toisaalta se kurittaa myös kunnianhimoisia kaupunkiseutuja, joihin isoimmat kasvu-yritykset pakkautuvat. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa kaikki syntyvät lapset tarvitaan pian töihin sosiaali- ja terveystalouteen. Jos saisimme edes osan 130 000 työelämän ulkopuolella olevasta työkäisestä kuntoon, tilanne helpottaisi huomattavasti.

Keskustan on löydettävä vahva tulevaisuususkon uudelleen. Poliittikan valinnat vaikuttavat suuresti tulevaan väestönkehitykseen. Halusivat tai eivät niin Suomen yli 5 miljoonaa ihmistä ja Keskustan tulevaisuus ovat naimi-sissa keskenään. Ihanne koko Suomen vahvuuksien hyödyntämisestä edellyttää väestöpoliittista ryhtiliikettä. Meitä tarvitaan.

Aivan alkajaisiksi Keskustan tulee vastata kysymykseen: Millä toimilla heikkenevään huoltosuhteeseen vastataan ja millä tuetaan myönteisen kehityksen suuntaa?

8 KEINOA RYHTILIIKKEESEEN

1
MIKÄÄN SATSAUS PERHEISIIN EI OLE LIIKAA

2
JOHTAJUUTTA MAAHANMUUTTOPOLITIIKASSA JA
KANSAINVÄLISISSÄ SUHTEISSA

3
TYÖELÄMÄ JA YRITTÄJYYS KESTÄVÄKSI

4
OLEMME ENNENKAIKKEA SIVISTYSLLIKE

5
VAIHTOEHTO KOKOOMUKSEN KYLMÄLLE TALOUSIHANTEELLE

6
SUOMEEN MAHTUU VIELÄ MILJOONA KEPULAISTA

7
HERÄTÄ KANSANVALTA JA JOHTAJUUS

8
MONIPAIKKAISUUS ON MAHDOLLISUUS

MIKÄÄN SATSAUS PERHEISIIN EI OLE LIIKAA

Keskustan tulee tehdä Suomesta maailman lapsiystävällisin maa. Puolueen arvot antavat kivijalan erilaisten perheiden tukemiselle ja lapsen oikeuksista huolehtimiselle. Kaikkein tärkeintä on estoita tukea perheiden toivotun lapsiluvun toteutumista, sillä jokainen lapsi on arvokas.

Yhteiskunnan on myös toimitettava lasten parhaaksi, oli kyse elinkeinopolitiikasta, ympäristöstä tai työelämästä. Keskustan tulee poistaa lapsiperheköyhyys ja estää nuorten syrjäytyminen sekä pitää huolta, että tasa-arvo toteutuu kaikkialla Suomessa. On korkea aika tehdä arvovalinta, että lapsiperheiden toimeentulosta ei leikata. Mikään satsaus synty-vyyteen ei ole liikaa.

Keskustasta tulee tehdä perheiden ykköspuolue. Puolueen perheystävällisyys edellyttää vielä monin paikoin toimintakulttuurin muutosta.

Kestävyys edellyttää sitä, että sopeutamme hyvinvointiyhteiskunnan palveluita. On selvää, että perheiden vastuu tulee kasvaamaan ja esimerkiksi omien ikääntyvien vanhempien tukemiseen tulee kannustaa. Myös perheiden kasvatusvastuu tulee tunnistaa nykyistä paremmin. Rakastaminen ja empatia pitää oppia kotona, jotta sen voi osata yhteiskunnassa.

Me tarvitsemme toisiamme. Haluan, että aloitamme ideologisen taistelun pois individualismista. Voisiko keskustalainen tapa ajatella olla egoistisen minäkulttuurin vastakohta?

JOHTAJUUTTA MAAHANMUUTTOPOLITIIKASSA JA KANSAINVÄLISISSÄ SUHTEISSA

Perhe- ja työperusteista maahanmuuttoa tulee helpottaa ja maahan muuttaneiden työllistymistä jouduttaa. Maahanmuuton keskustelussa Keskustalla tulee olla kiihkoton rooli. Emme voi ylläpitää nykyistä hyvinvointiyhteiskuntaamme tulevaisuudessa erityisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolella ilman työperäistä maahanmuuttoa ja uusia työntekijöitä.

Olemme kymmeniä vuosia aliarvioineet kotoutumisen merkityksen. Ruotsin eduskuntavaalien suurin keskustelu liittyi nuorten maahanmuuttajataustaisten miesten radikalisoitumiseen. Maahanmuuttajien perheenjäsenet ovat olennainen osa maahan kotoutumista. Suomen kielen oppiminen, osallisuus ja yhteisöön kuuluminen vähentävät ulkopuolisuuden tunnetta. Kotoutumista Suomeen tulee tukea nykyistä paremmin.

Tarvitsemme myös toimintakulttuurin muutosta. Nuiva suhtautuminen työperäiseen maahanmuuttoon tulee yrityksille kalliiksi ja vie kasvun edellytykset. Kansa ei saa käpertyä itseensä tai emme pärjää globaalissa kilpailussa.

Keskusta takaa jatkossakin vauhtia ja suomalaisten turvallisuutta kaikissa olosuhteissa. Presidentinvaalien myötä avautuu jälleen mahdollisuus keskusteluun EU-suhteestamme, kansainvälisydestä ja Suomen roolista Nato-maana. Keskustelua tulee rohkaista myös Keskustan sisällä. Ulko- ja turvallisuuspolitiikka on ollut puolueen leipälaji Kekkonen ajasta asti ja se on sitä edelleen.

Väestöasiat ovat erityisesti kansainvälisesti politiikan ytimessä. Näyttää siltä, että omaan napaan tuijottelu ei riitä, kun myös maailman kuumin valuutta on väestö. Kiinassa lasten määrä on romahtanut vuodessa 20 % ja koko suurvallan taloudellinen kasvu on uhattuna matalan syntyvyyden ja korkean huoltosuheen vuoksi. Jokainen kiinalainen pitää huolta neljästä isovanhemmasta. Japanin pääministeri on taas ilmoittanut, että heidän hyvinvointivaltion toimintaedellytykset ovat vaarassa väestön vinouman vuoksi. Koko Euroopan kehitys on samansuuntaista. Tämä tulee näkymään kansainvälisen ilmapiirin kiristymisenä. Tällöin turvallista Keskustaa tarvitaan.

3 TYÖELÄMÄ JA YRITTÄJYYS KESTÄVÄKSI

Kaikki työ on arvokasta. Laiskuudesta ei pidä palkita, mutta huono-osaisuudesta ei voi myöskään sakottaa. Työllistämisen ja yrittämisen kynnyksen tulee olla matala. Keskusta tarvitsee yrittäjille ja työelämätoimijoille toimivat verkostot.

Suomalaisten ajaminen hengästyttävään pikakulttuuriin saa meidät voimaan pahoin. Tämä näkyy työelämässä, harrastuksissa ja jatkuvan menestymisen tavoittelussa. Suomessa myös istutaan liikaa. Tämä näkyy niin ihmisen väsymyksenä kuin pidemmällä aikavälillä sairauksien, kuten kakkostyypin diabeteksen yleistyemisessä. Jo ala-asteikäisillä havaitaan aineenvaihdunnan häiriöitä.

Kansan mielenterveys on elinehto Suomen tulevaisuudelle. Siksi emme tingi lähipalveluista. Keskustan tulee ottaa kansanterveys vakavasti ja ajaa hyvinvointialueille ennaltaehkäisevään työhön kannustavampaa rahoitusta.

Ei riitä, että edistämme yritystoimintaa. Joka ikisen yrityksen taakse tarvitaan omistaja, joka tarjoaa rahoituksen, ottaa riskiä ja kantaa vastuuta. Olennaista on luoda paremmat edellytykset omistajanvaihdoksille, jotta ikääntyneiden yrittäjien elämäntyö saadaan siirrettyä uuden omistajan käsiin. Meidän on mahdollistettava yritysten kasvutoiveet.

OLEMME ENNENKAIKKEA SIVISTYSLIIKE

Keskustan tulee ponnistella hyvinvointierojen tasaamiseksi, sillä köyhyys periytyy edelleen sukupolvelta toiselle. Tässä juuri ammatillisella koulutuksella on iso rooli ja sen mahdollisuuksista tulee huolehtia kaikkialla Suomessa. Koulutustarjonnalla on suuri merkitys, sillä yritykset investoivat ja kasvavat siellä, missä on osaamista ja ammattitaitoista työvoimaa.

Koulutuspolitiikan tulee nousta Keskustan linjojen kärkeen niin puolueen sisällä kuin ulospäin. Keskustan on oltava Suomen johtava sivistyspuolue 2030. Koulutuspolitiikkamme tulee tähdätä siihen, että nostamme suomalaiset globaalin osaamisen kärkeen.

Keskusta on ainoa koulutusmyönteinen puolue, joka osaa arvostaa tutkintojen rinnalla myös vapaata sivistystyötä, monin tavoin hankittua osaamista ja nostaa ammatillisen koulutuksen riittävään arvoonsa. Vapaa sivistystyö tulee vahvistaa monin-kertaiseksi ja sen tulee ottaa vastuu maahanmuuttajien kotoutumisesta sekä tukea tarvitsevista nuorista.

Puolustamme elämänmittaista oppimista, vaikka hallitus yrittää vähentää sitä. Olemme rohkeasti jakamassa tietoa kansalaisille esimerkiksi metsänkäytön mahdollisuuksista korvata fossiilisia polttoaineita.

Me noudatamme ihmisoikeuksia. Ihmisarvon ehdoton kunnioitus ja toisten mielipiteiden arvostus opitaan kotona ja koulussa. Sivistys on uudistava ja voimistava mahti. Ihminen on täynnä mahdollisuuksia.

5 VAIHTOEHTO KOKOOMUKSEN KYLMÄLLE TALOUSIHANTEELLE

Keskustan tulee jatkossakin korostaa alueellista oikeudenmukaisuutta. Suomi tarvitsee kaikkien alueiden vahvuuksia, jotta se pärjää. Tässä olemme selvästi eri linjoilla hallituksen kanssa. Esimerkiksi lähipalveluiden puolustamisessa ja sote-ratkaisuissa hallitus alisuoriutuu. Hallitus ei ole myöskään laskenut keskittämisen kustannuksia. Näissä aiheissa tarvitaan vahvaa Keskustaa, joka puhuu lähipalveluiden ja harvaan asutun Suomen puolesta.

Suomen huoltovarmuus on edelleen Keskustan harteilla. Ilman Keskustaa, Suomessa ei olisi lähiruokaa, uusiutuvaa

energiaa eikä kestävää metsäpolitiikkaa. Nämä ovat kohtalon kysymyksiä niin ilmaston kuin Suomen turvallisuuden kannalta. Esimerkiksi biokaasua, metsäpohjaisten uusien ratkaisujen markkinoille saamista ja muita huoltovarmuustekoja tulee kirittää.

Keskustan tulee myös ratkaista ihmisten liikkumiselle Suomen sisällä rakenteet, jotka keventävät kustannuksia pitkiä matkoja liikkuville ja tekevät liikenteestä kestäväää. Hallituksen liikennepolitiikka nojaa liiaksi olemassa olevaan järjestelmään. Meillä tulee olla rohkeutta tarjota parempi vaihtoehto.

SUOMEEN MAHTUU VIELÄ MILJOONA KEPULAISTA

Yhteisenä tavoitteena pitää olla tulevaisuuden kestävä Keskusta. Puolueella on kaksoistehtävä, poliittinen ymmärrys on tärkeää, mutta puolueen ydintarkoitus on kasvatustehtävä. Vaalityö ei saa syrjäyttää sivistysliikkeen luonnetta. Kouluttajaverkosto on hyvä avaus ja auttaa kehittämään keskustajärjestöä. Sen lisäksi tarvitsemme järjestelmän, jolla keskustalaisten rikas osaaminen saadaan käyttöön. Kansanliikkeen luonne on meille kaikkein tärkeintä. Keskustan tulee olla sekä pidetty että kunnioitettu.

Neljässä vuosikymmenessä väki on pakkautunut pääkaupunkiseudulle, jossa Keskusta alisuoriutuu pahasti. Meidän tulee yhdessä rakentaa ulospäin avautuvaa ja houkuttelevaa

keskustaa, jotta olemme uskottava puolue myös isoissa kaupungeissa.

Haaveilen ulospäin avautuvasta Keskustasta, johon myös maltilliset nuoret löytävät tiensä. Nuorisokannatuksen nostamiseksi on tehtävä puolueessa toimintasuunnitelma eikä se voi jäädä yksin nuorisojärjestön vastuulle. Luottamus Keskustaan on rakennettava uusien sukupolvien ehdoilla.

Keskustan tulee olla jatkossakin vahvin paikallisuuden puolustaja. Esimerkiksi seutukaupunkikannatuksen romahtaminen viime vuosina on huolestuttava kehitys. Meidän on palautettava luottamusta kaikkialla Suomessa.

HERÄTÄ KANSANVALTA JA JOHTAJUUS

Suomen vahvuuksia ovat vakaus ja turvallisuus. Niiden ylläpitäminen vaatii johtajuutta ja rohkeutta. Yhteiskuntaa tulee uskaltaa uudistaa. Minulle Kes-kusta on pohjimmiltaan johta-juuteen kykenevä kansanliike, joka pystyy keksimään uutta ja täten näivettämisen sijaan auttamaan koko Suomea.

Haaveilen Keskustan omista arvojohtamisen, itsensä johtamisen ja vapaaehtoisten johtamisen koulutuksista. Esimerkiksi kunnallinen itsehallinto on Suomelle kallisarvoista ja se edellyttää vahvoja johtajia ja uuden kuntakulttuurin osajia. Meidän tulee olla Suomen vahvin paikallisuuden puolustaja jatkossakin.

Alkio aika ajoin pelkäsi osuvasti, että Maalaisliitto menee sinne minne suurin osa puolueista on päätenyt, eli valta-, vaali- ja suunsoittokilpailuun. Ja silloin kun näin käy, pysähtyy kehitys. Meidän on nyt noustava nöyrästi ja varmasti väärältä pelikentältä, ja ryhdyttävä arvostamaan Keskustaa vakaana arvojohtajana.

Ilmiöt synnyttävät paikallisia uudistusliikkeitä. Sen jälkeen johtajistakaan ei ole puutetta, kun herätämme paikallisuudesta kumpuavan politiikan puhumisen kulttuurin uudelleen henkiin. Keskusta saa voimaa yhteisöistä. Aatteet eivät voi olla ristiriidassa käytännöllisen elämän kanssa, jonka vuoksi vahva kosketus paikalliseen on Keskustalle elintärkeää.

8 MONIPAIKKAISUUS ON MAHDOLLISUUS

Kaupungistuminen jatkuu, kasvukolmion merkitys vahvistuu entisestään ja alueelliset erot kasvavat. Korona-ajan ja kestävien elämäntapojen perässä juokseva muuttoliike on kuitenkin lieventänyt monien alueiden muuttotappiota ja muuttanut elintapoja. Ihmisillä on oikeus valita asuinpaikkansa itse.

Monikuntalaisuus on Keskukselle yksi modernin aluepolitiikan kärki. Olemme jo liian pitkään katsoneet sivusta alati vääristyvää kunnallisverotusta.

Ihmisen elämä ei ole useinkaan vain yhteen paikkaan sidottua, vaan se on monella eri paikkakunnalla.

Kunnallisvero tulee voida jakaa useampaan osoitteeseen, koulukyytien tulee kulkea useampaan kotiin eroperheiden lapsilla, palveluita tulee saada joustavasti ja joustamaton järjestelmä ei saa vääristää kuntataloutta. Miksi monikuntalaisuus on pysähtynyt hallinnon haasteisiin, vaikka se on suuri aluepoliittinen vastaus? Keskukselta ei saa loppua rohkeus.

PYYDÄN LUOTTAMUSTASI

Keskustan viimeinen vuosikymmen on mennyt persuja ja vihreitä vahtiessa. Se on ollut tarpeellista monet kerrat, mutta mihin se on johtanut? Meidän tulee keskittyä omaan puolueeseen ja jättää vilkuilut vasemmalle ja oikealle. Mihin Keskusta on maata viemässä?

Meitä yhdistää pyrkimys kestävään tulevaisuuteen. Kaikkialla Suomessa tulee olla asumisen edellytykset, eikä se tapahdu itsestään. Meidän tulee uskaltaa unelmoida ja tavoitella aikaa, jossa köyhyys, riittämättömyys ja puute häviävät. Kokonaisvaltainen kestävyys on otettava politiikan ytimeen. Alueiden ja ihmisten välinen eriarvoistuminen tulee pysäyttää.

Olen kiertänyt Suomen päästä päähän. Kilometrien varrella visioni Keskustan ja Suomen parhaaksi on kiteytynyt esitykseksi uudesta yhteisestä suunnasta. Opettajana on luontevaa nimetä tuotos Keskustan reissuvihoksi, sillä tämä vihko on yhdessä koottu ja toivottavasti vielä matkan varrella monta kertaa täydentyvä yhteinen suunta.

Hilkeka Kemppi

www.hilkkakemppi.fi

